

Oponentský posudek na dizertační práci JUDr. Tomáše Doležala *Místo normativní teorie v analytické jurisprudenci*

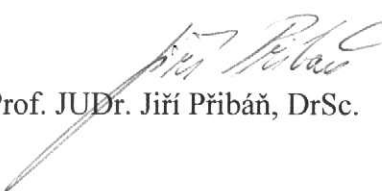
JUDr. Tomáš Doležal si ve své dizertační práci *Místo normativní teorie v analytické jurisprudenci* položil jeden ze základních problémů moderní právní teorie a filosofie – vztah kontinentálního normativismu k tradici analytické jurisdence. Zatímco v první obecné části popisuje oba myšlenkové proudy, jejich historický vývoj a kontext, hlavní těžiště celého textu bezesporu spočívá v části pojmenované otázkou „Může být normativní teorie považována za součást analytické jurisdence?“. Tato část je uvozena metodologickým rozvrhem, po kterém následuje filosofická kontextualizace obou myšlenkových směrů a srovnávací klasifikace podobností a odlišností hlavních konceptů a teoretických východisek jednotlivých teoretiků, především Hanse Kelsena a Herberta Lionela Adolphouse Harta.

Autor dizertační práce zcela správně začíná své pojednání poukazem na tradici normativismu v české právní vědě, jak ji reprezentuje tzv. brněnská právní škola. Analytickou jurisprudenci vztahuje především k britské právní teorii a její tradici, jak se ustavila v 19. století pod vlivem prací Benthamových a Austinových. Jako jedním z ústředních bodů se zabývá tzv. source thesis, do které se promítá téma pramenů a důvodů platnosti práva. Přitom ovšem využívá právně realistického Poundova popisu dobové analytické jurisdence a opírá se o klasický článek „The Scope and Purpose of Sociological Jurisdence“ (s. 19 a dále). V této souvislosti se zmiňuje i o vývojových fázích analytické jurisdence, ale poněkud zkratkovitě se zaměřuje především na utilitaristický základ Benthamův a jeho kritickou recepci v Hartově díle. O dalších představitelích, jako je Joseph Raz a dnes především A. Marmor, W.

shodné rysy či analogie. Zmiňuje se mimo jiné i o vývoji normativismu v českém kontextu, především v Englišově díle. Celá část je koncipována vlastně jako průvodce moderním právněpozitivistickým myšlením, ve kterém se zdůrazňuje obecný charakter některých základních problémů a způsobů, jak je řešit, např. oddělení fakticity od normativity nebo morálky od práva. Jistě by i zde bylo možné položit si otázku, do jaké míry současný pozitivismus právní například respektuje pozitivismus morální a politický, jak je tomu v případě Dworkinovy koncepce práv a právního systému.

K celkovému hodnocení lze na závěr poznamenat, že autor se zhostil dané problematiky s patřičnou mírou zaujetí a přes všechny výše uvedené námitky či mírně kritické poznámky lze říct, že se jedná o dílo zdařilé, které po všech stránkách odpovídá kritériím pro úspěšnou dizertační práci. S přihlédnutím k ústní obhajobě proto navrhuji kladné hodnocení práce *Místo normativní teorie v analytické jurisprudence* JUDr. Tomáše Doležala.

V Cardiffu 19. března 2006

Prof. JUDr. Jiří Příbáš, DrSc.

Mgr. Páral,
redakční asistent
filosofie a sociologie